

Lyg labirintas, iš kurio vos ištrūkęs skubi grįžti atgal.

GUARDIAN

EVELINA
HARDKESL
ŠIAŅAKT
MIRS DAR
KARTĄ

STUART TURTON

baltos lankos

Stuart Turton

Evelina Hardkesl
šiaunakt mirs
dar kartą

romanas

Iš anglų kalbos vertė Eglė Raudonikienė

baltos lankos

Pirmoji diena

Tarp žingsnių viskas išdyla.

– Ana! – pasijuntu berėkiąs ir iš nuostabos susičiaupiu.

Galva tuščia kaip puodynė. Neįsivaizduoju nei kas toji Ana, nei kurių galų ją šaukiu. Nesusivokių net kaip aš čia atsidūręs. Stypčioju miške dangstydamasis akis nuo purškiančio lietaus. Širdis muša lyg kūju, dvokiu prakaitu, kojos tirta. Aki-vaizdu, kad bėgau, tačiau kaip gyvas nepamenu, kodėl.

– Kaip, po... – Staiga prarandu žadą išvydęs savo rankas. Šlykščias ir kaulėtas. Nepažįstamas. Visiškai svetimas rankas.

Su pirmuoju panikos gūsiu bandau ką nors apie save prisiminti: pavardę, adresą, amžių – bet ką, tačiau galvoje kaip iššluota. Net vardo nelikę. Visi prisiminimai, kuriuos dar prieš sekundę turėjau, išgaravę be pėdsako.

Man užgniaužia gerklę, imu švokšdamas gaudyti orą. Miškas sukasi, akyse tavaruoja juodi ratilai.

Nusiramink.

– Aš dūstu, – iškošiu ir susmunku ant žemės, nuo užimo ausyse pirštais gnauždamas purvą.

Nedūsti, tiesiog privalai nusiraminti.

Tas šaltas įsakmus vidinis balsas savotiškai guodžia.

Užsimerk, įsiklausyk į mišką. Susiimk.

Paklusęs balsui, iš visų jėgų užspaudžiu akis, tačiau girdžiu vien savo paties išgąstingą šnopavimą. Kurį laiką jis viską užgožia, bet pamažėle prakrapštau savo baimėje skylę ir pro ją ima skverbtis daugiau garsų. Antai lietus kapsi į medžių lapus, virš galvos šnara šakos. Kiek tolėliau, dešinėje, alma upelis, o medžiuose, štai, pulkas varnų: triukšmingai plakdamos orą sparnais jos ūžteli į dangų. Pažeme kažkas mikliai tursena – gal koks triušis, nes kojytės sutrepsi taip arti, kad, rodos, galėtum pasiekti. Vieną po kito rišu šiuos atminimus į mazgą, kol sukauptu penkias minutes praeities, kuria galiu apsigaubti. Jos užtenka panikai numaldyti, bent į tą sykį.

Nerangiai atsistoju ant kojų neatsistebėdamas, kad esu toks išstypęs ir taip aukštai iškilęs virš žemės. Kiek svirduliuodamas nusibraukiu nuo kelnių šlapius lapus ir tik dabar susigriebiu vilkįs smokingą, o marškiniai molini ir sulaistyti raudonuju vynu. Aiškiai būsiu dalyvavęs kažkokiam pokylyje. Kišenės tuščios, palto taip pat neturiu, vadinasi, negalėčiau būti nuklydęs toli. Tai jau šis tas.

Pagal šviesą, dar ankstus rytas, tad mano čia turbūt prakiurksota visą naktį. Niekas taip nesipusto ketindamas vakaroti vienas, todėl reikia manyti, jog kažkas jau bus manęs pasigedęs. Galvą gulda, kad kažkur už tų medžių esama namų, kurie jau iš labo ryto sukelti ant kojų ir paieškos grupės nūnai leidžiasi manęs gelbėti. Akimis šaudau tarp medžių nedrąsiai vildamasis, jog iš tankmės tuoj išnirs mano draugai ir patapšnoję per petį beigi bičiuliškai patraukę per dantį parlydės namo; bet svajonės iš miško manęs neparbogins, o laukti, kol būsiu surastas, irgi kvaila. Drebu taip, kad dantis ant danties nesueina. Turiu krutintis bent jau tam, kad apšilčiau,

nors aplink vieni medžiai ir ničnieko daugiau. Jokių ženklų, ar žingsniuotu pagalbos pusėn, ar akliu nuo jos dar toliau.

Iš tos nežinios prisimenu paskutinį žmogystos, kuriuo atrodau besąs, rūpestį.

– Ana!

Kad ir kas būtų toji moteris, čia aiškiai atsidūriau dėl jos, nors galva ir nesuneša, kaip ji atrodo. Gal ji mano žmona ar duktė? Nei viena, nei kita neatrodo tikėtina, tačiau tas vardas mane keistai traukia. Regis, net bando kažkur link nukreipti mano mintis.

– Ana! – rikteliu labiau iš bejėgiškumo, nei ko nors vildamasis.

– Gelbėkit! – ūmai atsišaukia moteriškas balsas.

Žaibiškai apsisukęs balso kryptimi – net galva apsvaigsta – toluomoje tarp medžių staiga išvystu moterį juoda suknele, lekiančią kiek kojos įkabina. Po sekundės pro lapus pamatau ir jos persekioją, lipantį jai ant kulnų.

– Ei tu, stok! – surinku laibu balsu, kurį kaipmat sutrempia bėgančios kojos.

Siaubas mane prikausto prie žemės ir aniedu beveik dingsta man iš akių, kol atsitokėjęs puolu jiems įkandin, skriėdamas tokiu greičiu, kokio iš savo sopančio kūno nieku gyvu nebūčiau tikėjęsis. Vis dėlto, nors dumiu iš visų jėgų, atstumas tarp mūsų beveik nemažėja.

Kakta žliaugia prakaitu, jau anksčiau nuvargusios kojos sunkėja, kol galiausiai visai sulinksta ir aš kaip ilgas teškiuosi į pliūrę. Kepurnėdamasis per lapus, vargais negalais pasikeliu ir tą akimirką išgirstu klyksmą. Klaiki baimė užtvindo mišką, o tada jį nutraukia šūvis.

– Ana! – beviltiškai surinku. – Ana!

Jokio atsako; ausis pasiekia tik tolstantis griausmo aidas.

Trisdešimt sekundžių. Tiek uždelsiau nuo akimirkos, kai ją pastebėjau, ir tiek buvau atsilikęs, kai ją nušovė. Trisdešimt sekundžių neryžtingumo, trisdešimt sekundžių palikti žmogų likimo valiai.

Iš po kojų nustvėręs apystorę lazda kelis syk mosteliu ją į šalis mėgindamas svorį ir gruoblėtą paviršių. Ne kažį koks ginklas prieš pistoletą, bet vis geriau, nei landyti po mišką plikomis rankomis. Vis dar pridusęs, nuo bėgimo virpančiais pakinkliais, kaltės dilgomas leidžiuosi Anos riksmo kryptimi. Iš lėto tykinu pro žemai nukarusias šakas ieškodamas kažko, ko anaip tol netrokštu išvysti.

Ūmai kairėje trakšteli šakelė.

Užmiršęs kvėpuoti įtempiu ausis.

Garsas pasikartoja: lankstu iš už nugaros per lapus ir šakas mano pusėn atšlumši žingsniai.

Man užšąla širdis, neįstengiu nė krustelėti iš vietos. Net grįžtelėti per petį bijau.

Šakos traška vis arčiau ir arčiau, kol čia pat pasigirsta skubrus šnopavimas. Vos besilaikau ant kojų, lazda išslysta iš rankų.

Panūstu melstis, bet nepamenu žodžių.

Į sprandą pūsteli šiltas kvėpavimas. Trinkteli alkoholiu, cigaretėmis ir nevalyvo kūno smarve.

– Į rytus, – sugergždžia vyriškas balsas ir į kišenę pajuntu įkrentant kažką sunkaus.

Tada vėl lieku vienas, žingsniai nutolsta gilyn į mišką, o aš sukniubęs įspaudžiu kaktą į purvą ir traukiu į save šlapių

lapų ir puvėsių kvapą, nesuturėdamas skruostais riedančių ašarų.

Koks niekingas palengvėjimas, koks apgailėtinas bailumas! Pabūgau net pažvelgti savo kankintojui į akis. Kas aš, po galais, per žmogus?

Mano baimė ne iš karto atlyžta tiek, kad galiu pajudėti, tačiau net ir tuomet esu priverstas atsiremti į gretimą medį ir atsikvėpti. Kišenėje skimbteli žudiko dovana ir aš, kraupdamas nuo baisių įtarimų, kyšteliu ranką vidun ir ištraukiu sidabrinį kompasą.

– O! – nustembu.

Stiklas įtrūkęs, metalas nubraižytas, o nugarinėje pusėje išgraviruoti inicialai SB. Neturiu supratimo, ką jie reiškia, bet žudikas nurodė labai aiškiai. Aš turįs pasinaudoti kompasu ir traukti į rytus.

Kaltai apžvelgiu mišką. Anos kūnas turi būti kažkur netoliese, bet nedirštu pagalvoti, kaip reaguotų žudikas, jeigu jį aptikčiau. Galbūt tik todėl likau gyvas, kad nekišau nosies artyn. Ar tikrai noriu bandyti jo maloningumo ribas?

Jeigu ši prielaida teisinga.

Rodos, visą amžinybę spoksau į virpančią kompasu rodyklę. Nors galvoje gyva painiava, tikrai žinau viena – gailestis žudikams nebūdingas. Kad ir ką jis žaidžia, neturėčiau nei pasitikėti jo patarimu, nei juo pasinaudoti, tačiau antraip... Dar kartą apžvelgiu mišką. Visomis kryptimis tas pats vaizdas: bekraštė medžių jūra po pagiežos kupinu dangumi.

Kiek paklydęs, žmogau, turi būti, kad sektum paskui velnią namo?

Taip paklydęs, nusprendžiu. Kaip tik šitaip paklydęs.

Atsiplėšęs nuo medžio pasidedu kompasą ant delno. Rodyklė veržiasi į šiaurę, o aš nusitaikau į rytus, prieš vėją ir šaltį, ir, regis, prieš patį pasaulį.

Mane apleidžia paskutinė viltis.

Už kažkokias man nežinomas nuodėmes žengiu į skais-tyklą.

Staugia vėjas, prakiuręs lietus košia kiaurai per medžių lapus ir atšoka nuo žemės iki kulkšnių, bet mane veda kompasas.

Dumsoje šmėsteli lopinėlis spalvos ir aš nukūprinu jo link, o priėjęs aptinku prie kamieno prikaltą raudoną skiautę – manyčiau, kokio seniai užmiršto vaikų žaidimo liekaną. Apsidairau kitos ir aure – ji vos už kelių pėdų, o už jos dar viena, ir dar. Svirdinėdamas nuo vienos prie kitos, skinuosi kelią per murglą, kol galiausiai pasiekiu miško pakraštį, kur medžiai užleidžia vietą dvaro parkui, supančiam erdvius Jurgių stiliaus rūmus raudonų plytų fasadu, palaidotu po tirštu sluoksniu gebenių. Iš pažiūros neatrodo, kad juose kas gyventų. Ilgas žvirgždėtas paradinio privažiavimo kelias apžėlęs piktžolėmis, ketvirtainiški vejos plotai abiejose pusėse virtę raistu, gėlių klombose styro vieni stagarai.

Ieškodamas kokių nors gyvybės ženklų dairausi į tamsius langus, kol galiausiai pirmame aukšte pastebiu blausią spingsulę. Turėčiau lengviau atsikvėpti, tačiau taip nenutinka. Jaučiuosi lyg užsidūręs ant kažko miegančio, o toji neaiški švieselė būtų plakanti didžiulio ir pavojingo, tik tuomkart nurimusio, padaro širdis. Kam gi žudikas įbruko man kompasą, jei ne siekdamas įvilioti į dar didesnio blogio nasrus?

Iš vietos mane stumteli tik mintis apie Aną. Trisdešimt sekundžių mano neryžtingumo jai kainavo gyvybę, o aš štai ir vėl dvejoju. Užgniaužęs nerimą nusibraukiu nuo akių lietu ir, nužirglojęs tiesiai per veją, sugurusiais laiptais pakylu prie paradinių durų. Patranku į jas belsti lyg įtūžęs vaikas, liedamas ant to medžio paskutines savo jėgas. Ten, miške, įvyko šiurpi nelaimė, bet užpuolikas dar gali sulaukti bausmės, jeigu tik man pavyktų išjudinti šio namo gyventojus.

Deja, nors rėk.

Nuo baladojimo į duris man atgrumba ranka, tačiau jų niekas neatidaro.

Delnais apskliaudęs akis prispaudžiu nosį prie aukštų langų abiejose pusėse, tačiau vitražinis stiklas toks apskretęs, kad viskas viduje susilieja į vientisą gelsvą masę. Dar kiek pabarbenęs atsitraukiu tolyn apžiūrėti fasado, bene esąs koks kitas būdas patekti vidun. Tik tuomet pastebiu varpelio grandinę, aprūdijusią ir išipainiojusią gebenėse. Vienu trūkiu ją išvadavęs smagiai timpteliu ir tąsau tol, kol už langų kažkas krusteli.

Duris praveria toks užsimiegojęs ir tokios keistos išvaizdos žmogėnas, kad akimirka mes tiesiog spoksme vienas į kitą išvertę akis. Jis žemas, kuprotas, kadaise apdegęs, nes pusė veido užsitraukusi randu. Per didelė pižama ant jo karo tarsi ant paltų kabyklos, kreivi pečiai kumpso po nutriušusiu rudu chalatu. Sakytum, net ne žmogus, o kokios nors pirmykštės rūšies liekana, užstrigusi evoliucijos vingiuose.

– O! dėkui Dievui! man reikia jūsų pagalbos! – išpyškinu atsitokėjęs.

Jis toliau dėbso į mane išsižiojęs.

– Ar turite telefoną? – bandau dar kartą. – Reikia iškviesti policiją!

Nieko.

– Nestovėkite gi kaip mietą prarijęs, nelabasis! – rikteliu purtydamas jį už pečių, o paskui prasibraunu pro jį į vestibulį, kur man iš nuostabos atvimpa žandikaulis. Visi paviršiai čia tviska, languotose marmurinėse grindyse atsispindi krištolinis sietynas su begale žvakių. Sienas puošia įrėminti veidrodžiai, platūs laiptai su įmantriais turėklais kyla į viršutinius aukštus, siauras raudonas kilimas jais srūva žemyn tarsi kokio paskers-to gyvūnėlio kraujas.

Kažkur gilumoje trinkteli durys ir iš nematomų užkaborių išnyra koks šešetas tarnų pilnais glėbiais rausvų ir violetinių gėlių, kurių aromatas nustelbia ore tvyrantį karšto vaško kvapą. Prie durų išvydę uždususių pamėklę, jie nuščiūva. Vienas po kito atsisuka į mane ir visas vestibulius sulaiko kvėpavimą. Netrukus negirdėti nieko daugiau, tik kaip ant išblizgintų jų grindų varva mano šlapi drabužiai.

Kapt.

Kapt.

Kapt.

– Sebastianai?

Išvaizdus šviesiaplaukis vyrukas su kriketo megztinuku ir lininėmis kelnėmis atskuba laiptais žemyn, praleisdamas kas antrą pakopą. Nors atrodo įkopęs į penktą dešimtį, amžius jo nei nuvarginęs, nei nustekenęs, nebent kiek dekadentiškai ap- lamdęs. Susikišęs rankas į kišenes, jis žengia prie manęs tie- siai pro nutilusių tarnų būrį, o šie jam praeinant prasiskiria. Abejoju, ar jis juos apskritai pastebi, nes visą dėmesį sutelkęs į mane.

– Viešpatie, žmogau, kas tau nutiko? – paklausia rūpesčio perkreiptu veidu. – Paskutinį kartą tave mačiau...

– Reikia kviesti policiją, – pertraukiu nustvėręs jam už rankos. – Nužudė Aną.

Aplinkui nuvilnija išgąstingas šurmulyš.

Vogčia dirstelėjęs į tarnus, per žingsnį pasispaudusius artyn, jis nepatikliai susiraukia.

– Aną? – perklausia kuždomis.

– Taip, Aną, ją vijosi.

– Kas?

– Kažkoks juodai apsitaisęs tipas, reikia kviesti policiją!

– Tuoju, tuoju, bet pirma eime į tavo kambarį, – ramina jis, vesdamas mane laiptų link.

Nežinau, ar dėl namų šilumos, ar iš palengvėjimo sutikus draugišką veidą, mane užplūsta silpnumas, ir lipdamas laiptais turiu įsitverti turėklo, kad nepargriūčiau.

Viršuje mus pasitinka senovinis laikrodis rūdžių apgraužtais viduriais, su švytuokle, nuklota dulkėmis virtusių sekundžių. Valanda vėlyvesnė, negu maniau: beveik 10.30 ryto.

Koridoriai viršuje šakojasi į priešingus rūmų sparnus, tačiau rytinis užtvertas aksomine užuolaida, paskubomis prikalta prie lubų, o prie jos prisegtas nedidelis ženklas, skelbiantis, kad šis plotas „dekoruojamas“.

Nekantraudamas atsikratyti šio ryto sukrėtimo naštos, vėl prasižioju apie Aną, tačiau gerasis samarietis mane nutildo suokalbiškai papurtęs galvą.

– Nespėsi nė nusičiaudėti, o nelabieji tarnai jau skalambins varpais po visus rūmus, – taria jis prispaustu balsu kone nepraverdamas lūpų. – Palauk, kol liksim akis į akį.

Jau po dviejų žingsnių atsilieku – vos bėpaeinu tiesiai, o kur jau ten prisivysi.